

Förord till den svenska upplagan av doktor Britt Vikander

Läkemedelsberoende, det vill säga beroende av sömnmediciner och lugnande läkemedel har utvecklats till ett allt större problem i samband med att användningen av moderna psykofarmaka, framförallt bensodiazepinerna, har blivit allt vanligare. Oro och sömnstörningar drabbar någon gång de flesta människor. Hos vissa blir besvären så intensiva att de söker läkarhjälp och läkaren har till sin hjälp läkemedel. Flertalet av dessa är vanebildande och kan redan efter kortvarigt bruk ge beroende. Varje år blir ett antal människor i Sverige beroende av läkemedel som är legalt utskrivna av sjukvården.

Att patienter kunde få abstinenssymptom vid utsättande av normala eller låga doser konstaterades redan 1969 av Covi. Man beräknar att lågdosberoende utvecklats hos ca 15-50% av användarna och att det kan uppstå redan efter en kort tids medicinering, det vill säga 4-6 veckors bruk. Sålunda har i en rad studier konstaterats att abstinenssymptom, från lättare till allvarliga och långvariga, kan utvecklas. Glädjande nog kan en anmärkningsvärd andel patienter med tidigare kronisk konsumtion och besvär blir besvärsfria och klara sig helt utan medicinering om de hjälps igenom abstinensperioden. Utsättningssymptom uppträder i lindriga fall som en accentuering av ursprungliga besvär som sömnsvårigheter. I mer uttalade fall tillkommer ångest, nedstämdhet, förändrade sinnesintryck med mera. Varaktigheten varierar från några dagar till år.

Våra erfarenheter från TUB-mottagningen, (terapi/utvärdering beroendeframkallande läkemedel), Beroendecentrum Stockholm som startade som ett projekt 1984 och som 1987 kom att ingå som en permanent verksamhet och som tar emot ca 500 patienter per år, är att många patienter fått hopp och tillfrisknande efter att ha genomgått behandling. Dessa erfarenheter överensstämmer väl med de erfarenheter som Heather Ashton redovisar. Den så kallade TUB-modellen ansluter sig delvis till den modell som Heather Ashton redovisar i modellen.

Läkemedelsberoende angår alla, professionella som lekmän och samhällets olika organ som behöver samverka kring patienter med läkemedelsberoende. Manualen riktar sig främst till människor med läkemedelsberoende, men även till anhöriga och till hälso- och sjukvårdspersonal som möter dessa människor.

En stor eloge till Charlotte Palmén som tålmodigt översatt manualen.